

Pyžamový den Hany Hegerové

Možná i vy jste v souvislosti s novou deskou Hany Hegerové slyšeli, že zpěvačka si po každém koncertu dopřává „pyžamový den“. Znamená to, že ráno se nepřevleče z pyžama a až do večera pouze odpočívá. Takové prohlášení samozřejmě nemohlo nezajímout tvůrce rozhlasového Toboganu v pyžamu. Po několika telefonátech se nápad změnil v realitu a Hana Hegerová slíbila toboganový tým přijmout ve své oblíbené hospůdce. Výsledek neobyčejného setkání předloží k poslechu stanice Praha první prosincovou sobotu.

Hana Hegerová se narodila v Bratislavě jako Carmen Farkašová-Čelková. Druhé příjmení patří starému šlechtickému rodu, ze kterého pocházela její maminka. Tatínek byl bankovním ředitelem. Není obvyklé, aby člověk s tak zvláštním jménem přijal při vstupu do showbiznisu jméno poměrně všední. Zpěvačka to vysvětluje tím, že nechtěla působit nafoukaně a možná i předjímat – Carmen znamená latinsky píseň, zpěv.

Po absolvování divadelního kurzu při bratislavské konzervatoři nastoupila do divadla v Žilíně.

V padesátých letech začala zpívat v bratislavské Tatra Revui. Herectví i zpěv pak zúročila při koncertu do pražského Rokoka i později v Semaforu. Zájem o ni projevili v Osvobozeném divadle – s Janem Werichem se znala dobře, ale repertoár jeho divadla jí nenabízel dost hereckých příležitostí. Vždycky se snadno učila jazyky, takže výborně ovládá nejen češtinu, ve které zpívá nejčastěji, ale i maďarštinu a němčinu. Při svých zahraničních angažmá se seznámila s Gilbertem Bécaudem nebo třeba s Beatles. Pro film ji objevil režisér Jiří Krejčík a hned dostala hlavní roli ve filmu Fróna. Ještě víc jí ale proslavila role Edity ve filmu Kdyby tisíc klarinetů.

Haně Hegerové činí potěšení koncertovat, obdivuje Radúzu a miluje parfémy, klasičtější hudbu, ráda jí a za mimořádné úspěchy a k výročí se odměňuje nějakým drobným luxusním dárkem...

■ (žt)

Sobota 4. prosince, ČRo 2 – Praha, 11.05

Kde se sděluje radost z hudby

Jak se pozná žák Hudební školy hlavního města Prahy? „Je slyšitelně veden ke kráse tónu. Zjevně ví, že i nejjednodušší písnička má svůj hudební děj a řád. Také ví, že bez detailní pozornosti k významu nelze nic vyslovit přesvědčivě. Nehraje na pódiu skladby, na které (zatím) nestačí. Namísto radosti z vrzání (brnkání či drnkání) velmi brzy sděluje radost z hudby.“

Takové je „programové prohlášení“ školy, která vznikla v roce 1950. Jestli je pravdivé, o tom se můžete přesvědčit 1. prosince na Vltavě. V čase Akademie se přeneseme přímo do budovy školy na pražském Komenského náměstí, kde si šedesátiny této instituce připomeneme hudbou i slovem. A to v živém vysílání.

O historii školy promluví Jiří Smutný, mezi hosty se objeví například bývalí absolventi Filip Magram (nynější ředitel Hudební školy hlavního

města Prahy), Petr Mašlaň (v současnosti zástupce ředitele hudebních tříd Gymnázia Jana Nerudy), Kateřina Štěpánková (dnes lékařka a zapálená milovnice hudby), Jaromír Havlík (dnes hudební vědec a pedagog hudební fakulty Akademie múzických umění), Eva Bublová (dříve žákyně, dnes výrazná pedagogická osobnost školy) nebo kontrabasisté Jan a Ondřej Balcarovi. A možná přijde i Jiří Bělohlávek...

Hovory o Hudební škole hlavního města Prahy doplní samozřejmě také hudba. Představí se klavíristka Marie Viola Moježešová, houslistka Pavla Tesařová či klarinetista Václav Hoskovec. Večerem provází Pavel Ryjáček.

■ Petr Kadlec

redaktor ČRo 3 – Vltava

Středa 1. prosince, ČRo 3 – Vltava, 20.00

Klavírní dílo Vítězslava Nováka

Letos 5. prosince je tomu přesně sto čtyřicet let, co se v Kamenici nad Lipou narodil Vítězslav Novák. Česká, ale i slovenská hudba mu vděčí za celou skladatelskou generaci, kterou vychoval a umělecky nasměroval tak, že posléze byla sama nositelkou nových tvůrčích tendencí.

Novákovy dílo samo však už takové štěstí nemá – i když některé jeho skladby vyloženě zpopulárněly, jako známá Slovácká svita nebo svého času velice často uváděné a dnes téměř neslychané symfonické básně V Tatrách nebo O věčné touze, většina Novákovy díla se proměnila – pokud vůbec – ve slovníkové pojmy. Výjimkou není ani rozsáhlé klavírní Novákovy dílo, jemuž se před lety věnovali například František Rauch, Pavel Štěpán, hrává ho Radoslav Kvapil a Marián Lapšanský a jako komplet ho pro rozhlas natočil Martin Vojtišek.

Posledně jmenovaný také připravil pro pořad Euphonia čtyřdílný rozhlasový cyklus, kde právě na základě Novákovy klavírního díla provází posluchače skladatelovým životem a tvorbou. Pomocníkem mu jsou skladatelovy postřehy a po-

známky ze vzpomínkové knihy O sobě a o jiných. Novák se v nich jeví jako pozorný žák Antonína Dvořáka, později jako pronikavý pozorovatel a břitký kritik i svého vlastního díla, zajímavá jsou jeho osobní vyznání i zápisky z cest na Slovácko či k moři, ve kterém se tento nadšený turista a sportovec málem utopil. Znamé jsou rovněž Novákovy vysokohorské túry, kde nechybělo mnoho a česká hudba přišla o jednoho ze svých důležitých představitelů. Moře, les, hory, žena – to vše zároveň figuruje i v emočně dramaticky nabitým a mimořádně obsáhlém Novákově klavírním cyklu Pan. Novák musel být skvělý klavírista, i když sám sebe takto jednoznačně nehodnotí. Klavírní dílo prochází celou jeho tvorbou a není interpretačně vůbec snadné. Přesto se v pořadu můžeme setkat s nahrávkami výše uvedených klavíristů a zazní zde i klavírní verze Slovácké svity.

■ Jana Vašatová

redaktorka ČRo 3 – Vltava

Sobota 4. prosince, ČRo 3 – Vltava, 13.00

Den v salonu republiky

Hradec Králové byl v minulém století nazýván „salonem republiky“. Ač se toto spojení již dnes mnoho neuznává a možná přijde někomu i archaické, právem mu patří dodnes. Že je Hradec Králové městem moderním a progresivním, o tom není pochyb. Progresivnost nechybí ani královéhradecké Filharmonii, tělesu, jež na sebe již několik let strhuje pozornost festivalem soudobé světové hudby Hudební fórum Hradec Králové.

V loňském roce zahájila Filharmonie Hradec Králové další netradiční projekt, kterým k sobě opět připoutala zájem široké veřejnosti. Projekt s názvem Zahraniční země s Filharmonií Hradec Králové přiváží do města a Královéhradeckého kraje delegace zahraničních zemí, vedené velvyslancem konkrétní země. Ti se pak mají možnost potkat nejen s nejvyššími představiteli města a kraje, ale i s obyčejnými lidmi, kteří tu žijí. Pro hosty je připravena návštěva několika kulturních památek dle jejich výběru. Aby však vzájemné poznávání bylo hlubší, mohou si naopak návštěvníci večerního slavnostního koncertu, pořádaného na počest „hostující země“, nejen prohlédnout v budově Filharmonie výstavu obrazů, jejichž autor žije v dané zemi nebo z ní pochází, a přečíst výstavní panely, které vypovídají o historii

Kanadská velvyslankyně Valerie Raymond během návštěvy vojenské pevnosti Josefov v rámci Dne Kanady s FHK v roce 2009 (zcela vpravo)

a životě spřátelené země, ale také vyslechnout hudbu interpretovanou umělci delegovanými ministerstvy kultury země, která je k projektu pozvána.

Loňský rok byl ve znamení Kanady, letošní ročník je koncipován na počest Lucemburského velkovodství k sedmistému výročí nástupu Jana Lucemburského na český trůn. Do Hradce Králové přijede lucemburský velvyslanec, Jeho Excelence Jean Faltz. Pro rok další je připraveno Finsko a ve výhledu je Izrael.

Pro rozhlasáky z Českého rozhlasu Hradec Králové, který je hlavním partnerem výše zmíněného projektu, je radostí přispět svým dílem ke zdatu projektu živými vstupy z průběhu celého dne. Projekt totiž přesně splňuje to, čím rozhlas chce být – médiem živým, tvořeným živými lidmi a přinášejícím radost a informace živým lidem.

■ Jiří Kánský, ředitel ČRo Hradec Králové

Úterý 30. listopadu, ČRo Hradec Králové, po celý den